

Avantajele și servituțile concurenței

La înghesuiala din facultățile de drept, economie, jurnalistică, psihologie și sociologie pare să se adauge înghesuiala de la facultățile de teatru, în speță de la secțiile de actorie.

Numai că populația aceasta pestriță de virtuali Creoni și virtuale Antigone a cam început să dea pe dinafară. Universitățile de stat și, mai ales, cele particulare aruncă pe piață în fiecare vară sute de absolvenți-actori, care ar trebui să intre într-o concurență aprigă, oferta instituțiilor teatrale fiind mult inferioară valului de candidați la câte un post în schemă. Se întâmplă însă lucruri ciudate, deși previzibile (previzibile, fiindcă s-au întâmplat și înainte de 1989): deși se dau concursuri, la diverse teatre rămân posturi neocupate. De ce ? Din cel puțin două motive:

1. Dacă teatrele se află undeva în provincie, majoritatea absolvenților le ocolesc, pentru că: a) preferă să rămână în București, să trăiască din expediente, în așteptarea unui concurs aici, în Capitală, care le deschide, oricum, alte perspective (filme, televiziuni, radio, figurații și, bineînțeles, viață trepidantă); b) ei știu că, de cele mai multe ori, teatrele din țară nu pot asigura locuințe sau, dacă le asigură, acestea sunt, în general, între modest și execrabil; c) chiar și unii dintre absolvenții proveniți din orașele de provincie încep să urască, în adâncul ființei lor, depărtarea de centru, ca pe un destin cumplit, o tristă marginalizare, o groapă întunecată și fără nici o perspectivă

2. Absolvenții care se încumetă să se prezinte totuși la câte un con-

curs într-un teatru de provincie sunt în general atât de prost pregătiți, încât, în loc să împingă trupa teatrului în sus, ar trage-o în jos. Aceasta fiindcă la universitățile particulare se intră fără examen de admitere, studenții plătind taxe exorbitante, drept care nu li se spune că nu ar avea talent pentru ca nu cumva să fie diminuate veniturile instituției. Ei sunt ținuți să facă ani de zile studii inutile, cu profesori prea plictisiți și prea îngăduitori, iar la absolvire sunt lăsați să se descurce în viață cum or putea.

Cel mai grav este când teatrele, în căutare de tineret, cedează în fața mediocrității, astfel că apar în unele spectacole hâlbați, sâsâți, împleticiți, voci needucate și needucabile, tineri care ar fi putut fi, de pildă, buni stomatologi, dar care te îngrozesc când deschid ei înșiși gura...

Care ar fi soluția ? Cred că:

A) Universitățile private ar trebui să nu primească tineri cu grămada și să nu le dea drumul în câmpul artei cu toptanul; ar fi bine ca selecția să se facă la intrarea în facultate și mai cu seamă pe parcursul studiilor.

B) Teatrele ar trebui să nu angajeze absolvenți pe posturi abstracte, ci pe spectacole și roluri concrete.

C) Rolurile concrete ar trebui să fie atât de bine retribuite încât spectrul șomajului și al mizeriei să nu-i poată ajunge pe cei mai năpăstuiți dintre creatorii noștri de bucurii.

Altminteri, există nu numai perspectiva unei **concurențe neloiale**, dar și pericolul unei **inflații actoricești** imposibil de stăpânit, precum și al **demonetizării** admirabilei profesiuni de actor.

Dumitru Solomon